AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2019 / 16 • Şubat 2019

GÜRCİSTAN'IN TUTARSIZ POLİTİKALARI BÖLGESEL İŞBİRLİĞİNİ TEHLİKEYE ATIYOR

Aslan Yavuz ŞİR

Analist

20 Ocak 2019 tarihinde Gürcistanın güneyinde bulunan Ahilkelek bölgesi Bugaşeni köyünde Mihail Avagyan adında bir Ermeni savaş suçlusu adına yapılan büstün açılışı gerçekleştirilmiştir. Avagyan, savaşırken vurularak öldürülmesine kadar geçen zamanda, Dağlık Karabağ savaşı sırasında Horadiz, Hocalı, Hadrut, Fizuli şehirlerinde Türk sivillere yönelik katliamlardan bizzat sorumlu olan birisi olduğundan söz konusu açılış Azerbaycan ve Türkiyede sert tepkiyle karşılanmıştır. Dikkat çeken bir nokta, bu büst 22 yıl önce köydeki anıta dikilmiştir; ancak yakın zamanda Cevaheti Ermenilerince tekrar onarılmıştır.

Bu açılış, Cevaheti Ermenilerinin Gürcistanın çıkarlarına aykırı bir tutum sergilediği ilk örnek değildir.[1] Cevaheti Ermenileri Gürcistanın bağımsızlığından bu yana geçen zamanda aktif bir şekilde ayrılıkçı eylemlerin odağı olmuşlardır. Ancak yakın zamanda Cevaheti Ermeniler Gürcistan hukukuna aykırı bir şekilde Ermenistan pasaportu da almaya başlamışladır. Hem Gürcistan hem de Rusyada nüfusu bulunan Cevaheti Ermenileri çok daha fazla özyönetim hakkı, Ermeniceye bölgesel dil statüsü verilmesi, Ermeni kiliselerinin kendilerine geri verilmesi, hatta Samtskhe-Cevaheti bölgesinde bir silahsızlandırılmış bölgenin tesis edilmesi ve son olarak kendilerine çifte vatandaşlık hakkı verilmesi gibi taleplerle gündeme gelmişlerdir.

Bu açılış ile ilgili olarak ikinci endişe verici nokta ise söz konusu açılışın zamanlaması ile ilgilidir. 20 Ocak tarihi, 1990 yılında Baküde sivil halka yönelik katliam sonucu yüzlerce Azerbaycan Türkünün katledilmesi ile sonuçlanan olayların gerçekleştiği gün olması nedeniyle Azerbaycan için bir matem günüdür. Nitekim Avegyanın büstünün açılışının aynı tarihte yapılması da Azerbaycan Türklerine yönelik bu toplu katliamın anmasına gölge düşürme girişimidir. Daha da endişe verici olan ise anıt açılışına Gürcistan iktidar partisinden iki milletvekilinin, Ermenistanın Tiflis büyükelçisi ile birlikte katılmış olmasıdır. Bu törensel açılışa ait görüntülerde, büstün yanında, Ermenistan bayrağının da dalgalandığı rahatlıkla görülebilmektedir.[2] Bu yalnızca, geçmişte ayrılıkçı talepleri ile bilinen Gürcistan bu bölgesinde Ermenistan bayrağı dalgalandırarak yapılmış ve Gürcistan halkını provoke etme girişimi değildir; bu aynı zamanda Gürcistanın komşuları Azerbaycan ve Türkiye ile aralarındaki Güney Kafkasyada üçlü işbirliği mekanizmaları açısından da endişe verici bir gelişmedir.

Bu açılışın, radikal Ermenilerin Gürcistan ile Azerbaycan ve Türkiye arasındaki ilişkileri bozmaya dönük girişimlerinden birisi olması ihtimali göz ardı edilemez. Bu tür girişimler şüphesiz radikal Ermenilerin geçmişte sivillere karşı işledikleri suçları örtmesine yönelik çabalardır; ancak bu eylemler bölgesel ilişkilerde etkin bir şekilde yürütülen işbirliği mekanizmalarını da sabote etme amacı taşımaktadır. Ancak, bu girişimler, ancak eğer Gürcistanda karar vericilerin ayrılıkçılık ve terörizm karşısında tutarlı bir politikası bulunmuyor ise başarılı olabilecektir. Gürcistanın bu ülkede bulunan Müslüman azınlıklara yönelik politikası en açık ifadeyle muğlaktır. Gürcistanın yeni seçilmiş Cumhurbaşkanı Salome Zurabişvilinin seçimlerden önce Türklere atıfla yaptığı açıklamalar verilebilecek örneklerden yalnızca birisidir. Bir ülkenin yönetimi ise seçim kampanyası yönetmekten farklıdır. Nitekim Türkiye ve Azerbaycan, Gürcistanın yeni liderlerinin bölgesel işbirliğinin geliştirilmesi konusundaki kararlılığını □□a□□ bu işbirliği aşırıcı söylemler ve ayrılıkçılığa kurban edilmezse- görmeyi heyecanla beklemektedir. Ayrıca, önceki yazılarımızda da dikkat çektiğimiz gibi, Gürcistan için tehlike ciddidir. Ancak bu defa söz konusu hatalı davranışın sorumluluğu yalnızca Ermenilerin omuzlarında değildir. Gürcistan da, Ermeni propagandası karşısındaki bu kayıtsızlık ve hatta verilen destekten sorumludur.

[1] Aslan Yavuz Şir, A New Era Between Armenia and Georgia? Or New Tensions? *AVİM,* 26.12.2019, https://avim.org.tr/en/Yorum/A-NEW-ERA-BETWEEN-ARMENIA-AND-GEORGIA-OR-NEW-TENSIONS.

[2] Mikheil Avagyan Monument opened in Samtskhe-Javakheti, (Georgian) *Maestro Television Youtube Channel*, Jan 24, 2019, https://www.youtube.com/watch?v=-QuTzjTxVw4.

Yazar Hakkında :

Aslan Yavuz Şir AVİM'de Kıdemli Analist olarak çalışmaktadır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler alanında doktora adayıdır. Türk-Ermeni ilişkileri, Ermenistan siyaseti, Orta Asya ve Kafkasya alanlarında çalışmalar yapmaktadır.

Atıfta bulunmak için: ŞİR, Aslan Yavuz. 2026. "GÜRCİSTAN'IN TUTARSIZ POLİTİKALARI BÖLGESEL İŞBİRLİĞİNİ TEHLİKEYE ATIYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2019 / 16. Şubat 07. Erişim Kasım 04, 2026. https://avim.org.tr/tr/Yorum/GURCISTAN-IN-TUTARSIZ-POLITIKALARI-BOLGESEL-ISBIRLIGINI-TEHLIKEYE-ATIYOR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır